

Bruxelles, 28. lipnja 2016.
(OR. en)

10715/16

LIMITE

CFSP/PESC 543
CSDP/PSDC 395

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku

Za delegacije se u prilogu nalazi globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, s predgovorom visoke predstavnice Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku i sažetkom globalne strategije.

Predgovor Federice Mogherini

Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

Potpredsjednica Europske komisije

Svrha, čak i postojanje naše Unije propitkuju se. No našim građanima i svijetu kao nikad dosad potrebna je snažna Europska unija. Naša šira regija postala je nestabilnija i nesigurnija. Krize unutar i izvan naših granica izravno utječu na živote naših građana. U teškim vremenima Unija je snažna ako razmišlja strateški, ima zajedničku viziju i zajednički djeluje. Te su riječi još istinitije nakon britanskog referenduma. Iako ćemo doista morati ponovno razmotriti način funkcioniranja Unije, savršeno nam je jasno što želimo ostvariti. Znamo koja su naša načela, naši interesi i naši prioriteti. Ovo nije trenutak za nesigurnost: našoj Uniji potrebna je strategija. Potrebne su nam zajednička vizija i djelovanje.

Nijedna naša zemlja nije dovoljno snažna niti raspolaže dostatnim resursima kako bi se sama uhvatila ukoštac s tim prijetnjama i iskoristila postojeće prilike. No kao Unija s gotovo pola milijarde građana posjedujemo jedinstven potencijal. Naša diplomatska mreža seže u sve dijelove svijeta. Gospodarski gledano, mi smo G3 svijeta. Najveći smo trgovinski partner gotovo svih zemalja u svijetu, kao i njihov najveći strani ulagatelj. U razvojnu suradnju ulažemo više od ostatka svijeta zajedno. No isto tako je jasno da taj potencijal još ne iskorištavamo u potpunosti. Velika većina naših građana svjesna je da moramo zajedno preuzeti odgovornost za našu ulogu u svijetu. Kamo god putujem, naši partneri očekuju od Europske unije da igra važnu ulogu i, između ostalog, osigura sigurnost na globalnoj razini. Samo ako djelujemo ujedinjeno i zajedno ispunit ćemo potrebe naših građana i omogućiti našim partnerstvima da djeluju. Upravo je to cilj globalne strategije europske vanjske i sigurnosne politike.

Pritom „globalno” nije samo zemljopisna odrednica, nego se odnosi i na širok raspon politika i instrumenata koji se strategijom promiču. Strategija se u istoj mjeri usredotočuje na vojne kapacitete i borbu protiv terorizma, kao i na mogućnosti za zaposlenje, uključiva društva i ljudska prava. Bavi se izgradnjom mira i otpornošću država i društava u Europi i oko nje. Europska unija oduvijek se ponosila svojom „mekom silom”, a to će i ubuduće biti slučaj jer smo u tom području najbolji. Međutim, zamisli prema kojoj je Europa isključivo „civilna sila” ne odražava se u pravoj mjeri promjenjivost okolnosti. Primjerice, Europska unija trenutačno provodi sedamnaest vojnih i civilnih operacija s tisućama muškaraca i žena koji služe pod europskom zastavom u svrhu mira i sigurnosti, i to naše vlastite sigurnosti i sigurnosti naših partnera. Za Europu su meka i tvrda sila neodvojive.

Strategijom se podupire ambicija Europske unije da ostvari stratešku autonomiju. Nužno je to za promicanje zajedničkih interesa naših građana, kao i naših načela i vrijednosti. No znamo da se takvi prioriteti najbolje rješavaju kada nismo sami, i to u okviru međunarodnog sustava utemeljenog na pravilima i multilateralizmu. Ovo nije trenutak za globalne policajce i osamljene ratnike. Naša vanjska i sigurnosna politike suočava se s globalnim pritiscima i lokalnom dinamikom, kao i sa supersilama i sve jače fragmentiranim identitetima. Naša Unija djelovat će na jačanju naših partnera. Produbljivat ćemo transatlantske veze i naše partnerstvo s NATO-om te se istodobno povezivati s novim igračima i istraživati nove oblike suradnje. Ulagat ćemo u regionalne poretke i suradnju među regijama. Promicat ćemo reformu globalnog upravljanja kojim se može odgovoriti na izazove 21. stoljeća. Suradivat ćemo praktično i načelno, dijeleći globalnu odgovornost s našim partnerima i podupirući njihove prednosti. Izvukli smo pouku: slabosti naših susjeda i partnera naše su slabosti. Stoga ćemo ulagati u obostrano korisna rješenja i odbaciti tlapnje da je međunarodna politika igra u kojoj uspjeh jednog čimbenika podrazumijeva neuspjeh drugog čimbenika.

Zato će svakoj našoj državi članici i svakom građaninu Unije biti bolje. Navedene ciljeve može ostvariti samo istinski ujedinjena i posvećena Europa. Združivanje svih naših kultura u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa svakodnevni je izazov i, istodobno, naša najveća prednost: raznolikost je ono što nas čini jakima.

Naši interesi su doista zajednički europski interesi koje je moguće ostvarivati isključivo zajedničkim sredstvima. Stoga smo kolektivno odgovorni za jačanje naše Unije. Građanima Europe potrebna je jedinstvenost svrhe država članica, kao i jedinstvo mjera svih naših politika. Krhki svijet zaziva uvjereniju i odgovorniju Europsku uniju, kao i europsku vanjsku i sigurnosnu politiku koja je otvorenija prema svijetu i budućnosti. Ova globalna strategija poslužit će nam kao svakodnevni vodič prema Uniji koja doista ostvaruje potrebe, nade i težnje svojih građana: Uniji koja se temelji na uspjehu 70 godina mira i Uniji koja snažno doprinosi miru i sigurnosti u našoj regiji i cijelom svijetu.

SAŽETAK

Treba nam jača Europa. To je ono što naši građani zaslužuju i ono što ostatak svijeta očekuje.

Živimo u vremenima egzistencijalne krize, kako unutar Europske unije tako i izvan nje. Naša je Unija ugrožena. U pitanje se dovodi naš europski projekt kojim su osigurani dosad nezabilježeni mir, blagostanje i demokracija. Na istoku se krši europski sigurnosni poredak, a terorizam i nasilje stvaraju poteškoće u sjevernoj Africi i na Bliskom istoku, kao i u samoj Europi. Gospodarski rast tek treba preteći onaj demografski u nekim dijelovima Afrike, napetosti u području sigurnosti u Aziji u porastu su, a klimatske promjene uzrokuju dodatnu smetnju. Međutim, ovo su i vremena izvanrednih mogućnosti. Globalni rast, mobilnost i tehnološki napredak, uz naša sve čvršća partnerstva, omogućuju nam da napredujemo te pružaju mogućnost da sve više ljudi izađe iz siromaštva te živi dulje i slobodnije. Upravljat ćemo tim teškim, povezanim, osporavanim i složenijim svijetom vođeni svojim zajedničkim interesima, načelima i prioritetima. Temeljem vrijednosti sadržanih u Ugovorima te na osnovi svojih mnogobrojnih prednosti i povijesnih postignuća, bit ćemo ujedinjeni u izgradnji jače Unije koja ima svoju kolektivnu ulogu u svijetu.

1. Naši zajednički interesi i načela

Europska unija promicat će *mir* i jamčiti *sigurnost* svojih građana i svojeg područja. Isprepletenost unutarnje i vanjske sigurnosti veća je no ikada: naša sigurnost u vlastitim zemljama ovisi o miru izvan naših granica.

EU će poticati *blagostanje* svojih stanovnika. Blagostanje mora biti zajedničko te je za njega potrebno ispunjenje ciljeva održivog razvoja diljem svijeta, među ostalim u Europi. Prosperitetna Unija ujedno ovisi o otvorenom i poštenom međunarodnom ekonomskom sustavu i održivom pristupu globalnim zajedničkim dobrima.

EU će poticati otpornost svojih *demokracija*. Dosljedna vjernost našim vrijednostima odredit će našu vjerodostojnost i utjecaj izvan EU-a.

EU će promicati **globalni poredak utemeljen na pravilima**. Interes nam je promicati usuglašena pravila za pružanje globalnih javnih dobara te doprinijeti miroljubivom i održivom svijetu. EU će promicati globalni poredak utemeljen na pravilima čije je ključno načelo multilateralizam te u čijem su središtu Ujedinjeni narodi.

Vodit će nas jasna načela. Ta načela proizlaze i iz realistične procjene postojećeg strateškog okružja i iz idealističke težnje za doprinosom boljem svijetu. Načelni pragmatizam vodit će naše vanjsko djelovanje sljedećih godina.

U složenijem svijetu moramo djelovati **ujedinjeni**. Samo ujedinjenim utjecajem istinske unije mogu se osigurati sigurnost, blagostanje i demokracija za njezine građane te se može ostvariti pozitivne promjene u svijetu.

U povezanijem svijetu EU će se **angažirati** s drugima. Unija ne može podići pokretni most kako bi otklonila vanjske prijetnje. U svrhu promicanja sigurnosti i blagostanja naših građana te očuvanja naših demokracija, upravljat ćemo međuovisnošću, sa svim mogućnostima, izazovima i strahovima koje donosi, angažmanom u ostatku svijeta.

U osporavanijem svijetu EU će se voditi snažnim osjećajem **odgovornosti**. Odgovorno ćemo surađivati diljem Europe, kao i s okolnim regijama u našem istočnom i južnom susjedstvu. Djelovat ćemo globalno s ciljem rješavanja temeljnih uzroka sukoba i siromaštva i promicati ljudska prava.

EU će biti odgovoran globalni dionik, ali odgovornost mora biti zajednička. Odgovornost je neodvojiva od ponovno osmišljenih vanjskih **partnerstava**. Ustrajući na svojim ciljevima uključit ćemo države, regionalna tijela i međunarodne organizacije. Surađivat ćemo s glavnim partnerima, zemljama istomišljenicama i regionalnim skupinama. Produbit ćemo svoja partnerstva s civilnim društvom i privatnim sektorom kao ključnim akterima u umreženom svijetu.

2. Prioriteti našeg vanjskog djelovanja

S ciljem promicanja naših zajedničkih interesa koji slijede jasna načela, provodit ćemo pet prioriteta.

Sigurnost naše Unije: Globalna strategija EU-a počinje u EU-u. Naša Unija omogućuje građanima da uživaju u nezabilježenoj sigurnosti, demokraciji i blagostanju. Danas, međutim, terorizam, hibridne prijetnje, gospodarska nestabilnost i energetska nesigurnost ugrožavaju naše stanovništvo i naše područje. Prikladna razina ambicije i strateške neovisnosti važna je za sposobnost Europe da promiče mir i sigurnost unutar svojih granica i izvan njih. Stoga ćemo ojačati svoje napore u području obrane, kibersigurnosti, borbe protiv terorizma, energetike i strateških komunikacija. Države članice moraju pretočiti u djela svoje obveze u pogledu uzajamne pomoći i solidarnosti sadržane u Ugovorima. EU će ojačati doprinos zajedničkoj sigurnosti u Europi pri čemu će usko surađivati s partnerima, počevši s NATO-om.

Otpornost država i društava istočno i južno od nas: U interesu je naših građana ulagati u otpornost država i društava prema istoku do srednje Azije i na jugu do srednje Afrike. U skladu s postojećom politikom proširenja EU-a, vjerodostojni proces pristupanja koji se temelji na strogim i pravednim uvjetima nužan je za jačanje otpornosti zemalja zapadnog Balkana i Turske. Mnogi narodi žele u skladu s europskom politikom susjedstva izgraditi tješnje odnose s Unijom: trajna privlačnost EU-a može potaknuti preobrazbu tih zemalja. No otpornost je isto tako prioritet u ostalim zemljama obuhvaćenim europskom politikom susjedstva i onima izvan te politike. EU će podupirati različite načine jačanja otpornosti usredotočujući se na najteže slučajeve državne, ekonomske, društvene i klimatske odnosno energetske ranjivosti te razvijajući učinkovitiju migracijsku politiku za Europu i njezine partnere.

Integrirani pristup sukobima: Izbijanje nasilnih sukoba predstavlja prijetnju našim zajedničkim interesima. EU će praktično i načelno sudjelovati u izgradnji mira i jačanju sigurnosti ljudi putem integriranog pristupa. Ključna je provedba „sveobuhvatnog pristupa” sukobima i krizama putem dosljedne uporabe svih politika kojima raspolaže EU. No značenje i opseg „sveobuhvatnog pristupa” proširit će se. EU će djelovati u svim fazama ciklusa sukoba te bez odgode u pogledu sprečavanja, reagirat će odgovorno i odlučno na krize, ulagati u stabilizaciju i izbjeći prijevremeni prekid svog angažmana u slučaju izbijanja nove krize. EU će djelovati na različitim razinama upravljanja: sukobi poput onih u Siriji i Libiji imaju lokalnu, nacionalnu, regionalnu i globalnu dimenziju s kojima se potrebno uhvatiti u koštac. Naposljetku, ne možemo sami riješiti nijedan od tih sukoba. Trajan mir može se postići samo na temelju sveobuhvatnih sporazuma koji se temelje na širokim, dubokim i trajnim regionalnim i međunarodnim partnerstvima koje će EU podupirati.

Regionalni poreci za suradnju: U svijetu koji se nalazi između globalnih pritisaka i mjesnih zapreka, na važnosti dobiva regionalna dinamika. Dobrovoljnim oblicima regionalnog upravljanja državama i narodima nudi se mogućnost da bolje upravljaju sigurnosnim brigama, žanju ekonomske dobitke na temelju globalizacije, potpunije izražavaju kulture i identitete i vrše utjecaj u svjetskim pitanjima. To je temeljni razlog mira u EU-u i razvoja EU-a u 21. stoljeću, kao i razlog zbog kojeg ćemo diljem svijeta podupirati regionalne poretke za suradnju. U različitim regijama – u Europi; na Sredozemlju, Bliskom istoku i u Africi; preko i sjevernog i južnog Atlantika; u Aziji; te na Arktiku – EU će se voditi posebnim ciljevima.

Globalno upravljanje za 21. stoljeće: EU je predan svjetskom poretku koji se temelji na međunarodnom pravu te kojim se osiguravaju ljudska prava, održivi razvoj i trajan pristup zajedničkim svjetskim dobrima. Ta se predanost očituje u težnji da se postojeći sustav preobrazi, a ne da se samo sačuva u postojećem sustavu. EU će se boriti za snažan UN kao temelj multilateralnog poretka koji se temelji na pravilima i s međunarodnim i regionalnim organizacijama, državama i nedržavnim akterima razvijati globalne koordinirane odgovore.

3. Od vizije do djelovanja

Nastavit ćemo dosljedno raditi na prioritetnim područjima koristeći se našim iznimnim mrežama, našom gospodarskom snagom i svim alatima koji su nam na raspolaganju. Kako bismo ispunili svoje ciljeve moramo zajednički ulagati u vjerodostojnu i povezanu Uniju koja reagira na potrebe.

Vjerodostojna Unija: Za odgovornu suradnju s ostatkom svijeta ključna je vjerodostojnost.

Vjerodostojnost EU temelji se na našem jedinstvu, našim brojnim dostignućima, našoj trajnoj snazi privlačenja, učinkovitosti i dosljednosti naših politika te na pridržavanju naših vlastitih vrijednosti. Snažnija Unija ujedno iziskuje ulaganja u sve dimenzije vanjske politike. Posebice je hitno potrebno ulagati u sigurnost i obranu. Potreban je puni spektar obrambenih sposobnosti za reagiranje na vanjske krize, izgradnju kapaciteta naših partnera te jamčenje sigurnosti Europe. Države članice ostaju suverene u svojim odlukama u području obrane: ipak za stjecanje i održavanje mnogih navedenih kapaciteta nužno je da suradnja u području obrane postane norma. EU će sustavno poticati obrambenu suradnju i nastojati stvoriti čvrstu europsku obrambenu industriju, a to je ključno za autonomiju Europe pri odlučivanju i djelovanju.

Unija koja odgovara potrebama: Naše diplomatsko djelovanje mora se u potpunosti temeljiti na Ugovoru iz Lisabona. Zajednička sigurnosna i obrambena politika mora biti sposobna brže reagirati. Trebalo bi razmotriti pojačanu suradnju država članica, a to bi moglo voditi jače strukturiranom obliku suradnje i punom iskorištavanju potencijala Ugovora iz Lisabona. Razvojna politika isto bi tako trebala postati fleksibilnijom i uskladiti se s našim strateškim prioritetima.

Povezana Unija: Moramo se jače povezati u okviru naših vanjskih politika, između država članica i institucija EU-a te između unutarnje i vanjske dimenzije naših politika. To je posebice važno za provedbu ciljeva održivog razvoja, migracije i sigurnost, posebice pri borbi protiv terorizma. Moramo sustavno uključivati ljudska prava i rodna pitanja diljem sektora politike i institucija.

Ova strategija temelji se na viziji i ambiciji za stvaranje snažnije Unije, voljne i sposobne za poboljšavanje situacije u svijetu. Naši građani zaslužuju istinsku Uniju u kojoj se promiču naši zajednički interesi odgovornim djelovanjem i u partnerstvu s drugima. Sada je na nama da to pretočimo u djelovanje.

ZAJEDNIČKA VIZIJA, ZAJEDNIČKO DJELOVANJE: JAČA EUROPA

Globalna strategija Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku

Treba nam jača Europa. To je ono što naši građani zaslužuju i ono što ostatak svijeta očekuje.

Živimo u vremenima egzistencijalne krize, kako unutar Europske unije tako i izvan nje. Naša je Unija ugrožena. U pitanje se dovodi naš europski projekt kojim su osigurani dosad nezabilježeni mir, blagostanje i demokracija. Na istoku se krši europski sigurnosni poredak, pri čemu terorizam i nasilje stvaraju poteškoće u sjevernoj Africi i na Bliskom istoku, kao i u samoj Europi. Gospodarski rast tek treba preteći onaj demografski u nekim dijelovima Afrike, napetosti u području sigurnosti u Aziji u porastu su, dok klimatske promjene uzrokuju dodatnu smetnju. Međutim, ovo su i vremena izvanrednih mogućnosti. Globalni rast, mobilnost i tehnološki napredak, uz naša sve čvršća partnerstva, omogućuju nam da napredujemo te pružaju mogućnost da sve više ljudi izađe iz siromaštva te živi dulje i slobodnije. Upravljat ćemo tim teškim, povezanim, osporavanim i složenijim svijetom vođeni svojim zajedničkim interesima, načelima i prioritetima. Temeljem vrijednosti sadržanih u Ugovorima te na osnovi svojih mnogobrojnih prednosti i povijesnih postignuća, bit ćemo ujedinjeni u izgradnji jače Unije koja ima svoju kolektivnu ulogu u svijetu.

1. GLOBALNA STRATEGIJA ZA PROMICANJE INTERESA NAŠIH GRAĐANA

Naši interesi i vrijednosti čvrsto su povezani. U našem je interesu promicanje naših vrijednosti u svijetu. Istodobno, naše su temeljne vrijednosti ugrađene u naše interese. Mir i sigurnost, blagostanje, demokracija i globalni poredak utemeljen na pravilima ključni su interesi na kojima se temelji naše vanjsko djelovanje.

Mir i sigurnost

Europska unija promicat će mir i jamčiti sigurnost svojih građana i svojeg područja. To znači da pri suradnji s partnerima Europljani moraju imati potrebne kapacitete kako bi se obranili te kako bi ispunili svoje obveze pružanja uzajamne pomoći i solidarnosti sadržane u Ugovorima.

Isprepletenost unutarnje i vanjske sigurnosti veća je no ikada: naša sigurnost u vlastitim zemljama uključuje istodoban interes u tome da mir bude i u susjednim i okolnim regijama. Time se podrazumijeva širi interes u sprečavanju sukoba, promicanju sigurnosti ljudi, rješavanju temeljnih uzroka nestabilnosti i radu na tome da svijet bude sigurniji.

Blagostanje

EU će poticati blagostanje svojih stanovnika. To znači promicanje rasta, radnih mjesta, jednakosti te sigurnog i zdravog okružja. S obzirom na to da je prosperitetna Unija temelj za jaču Europu u svijetu, blagostanje mora biti zajedničko te je za njega potrebno ispunjenje ciljeva održivog razvoja diljem svijeta, među ostalim u Europi. Nadalje, budući da se očekuje da će se većina svjetskog rasta u bližoj budućnosti odvijati izvan EU-a, naše će se blagostanje sve više temeljiti na trgovini i ulaganjima: prosperitetna Unija ovisi o snažnom unutarnjem tržištu i otvorenom međunarodnom ekonomskom sustavu. U našem su interesu poštena i otvorena tržišta, oblikovanje globalnih ekonomskih pravila i pravila o okolišu te održiv pristup globalnim zajedničkim dobrima putem otvorenih morskih, kopnenih, zračnih i svemirskih putova. S obzirom na digitalnu revoluciju naše blagostanje također ovisi o slobodnom protoku informacija i globalnim lancima vrijednosti koje olakšava slobodan i siguran internet.

Demokracija

EU će jačati otpornost svojih demokracija i postupati u skladu s vrijednostima koje su potaknule njegovo osnivanje i razvoj. U te su vrijednosti uključeni poštovanje i promicanje ljudskih prava, temeljnih sloboda i vladavine prava. One obuhvaćaju pravdu, solidarnost, jednakost, nediskriminaciju, pluralizam i poštovanje različitosti. Dosljedno postupanje u skladu s našim vrijednostima unutar EU-a odredit će našu vjerodostojnost i utjecaj izvan EU-a. Kako bi se zaštitila kvaliteta naših demokracija, poštovat ćemo nacionalno, europsko i međunarodno pravo u svim područjima, od migracija i azila do energetike, borbe protiv terorizma i trgovine. Ustrajanje na vjernosti našim vrijednostima pitanje je prava te etike i identiteta.

Globalni poredak utemeljen na pravilima

EU će promicati globalni poredak utemeljen na pravilima čije je ključno načelo multilateralizam te u čijem su središtu Ujedinjeni narodi. Kao Uniji sastavljenoj od zemalja srednje veličine do malih zemalja u zajedničkom nam je europskom interesu da se sa svijetom suočavamo zajedno. Našim ujedinjenim utjecajem možemo promicati dogovorena pravila s ciljem suzbijanja politike jačega i doprinosa mirnom, poštenom i prosperitetnom svijetu. Sporazum o iranskom nuklearnom programu jasan je prikaz te činjenice. Multilateralni poredak utemeljen na međunarodnom pravu, što uključuje načela Povelje UN-a i Opće deklaracije o ljudskim pravima, jedino je jamstvo mira i sigurnosti u vlastitim zemljama i u inozemstvu. Globalnim poretком utemeljenim na pravilima otvara se put punom potencijalu prosperitetne Unije s otvorenim gospodarstvima i čvrstim globalnim vezama te se demokratske vrijednosti ugrađuju u međunarodni sustav.

2. VODEĆA NAČELA NAŠEG VANJSKOG DJELOVANJA

Vodit će nas jasna načela. Ta načela proizlaze i iz realistične procjene strateškog okružja i iz idealističke težnje za doprinosom boljem svijetu. Planirajući smjer između Scile i Haribde, odnosno izolacionizma i naglog intervencionizma, EU će se angažirati u svijetu pokazujući odgovornost prema drugima i osjetljivost na nepredviđene slučajeve. Načelni pragmatizam vodit će naše vanjsko djelovanje sljedećih godina.

Jedinstvo

U složenijem svijetu globalnih promjena moći i širenja moći, EU mora ostati ujedinjen. Uspostava jedinstva Europljana, diljem institucija, država i naroda, nikada nije bila tako važna ni tako hitna. Naše jedinstvo nije nikada bilo toliko ugroženo. Zajedno ćemo moći postići više nego države članice koje djeluju samostalno ili neusklađeno. Nema sukoba između nacionalnih i europskih interesa. Naši zajednički interesi mogu se provoditi samo ako smo jedinstveni i djelujemo zajedno. Samo ujedinjenim utjecajem istinske unije mogu se osigurati sigurnost, blagostanje i demokracija za njezine građane te se može ostvariti pozitivne promjene u svijetu. Interesi naših građana najbolje se ostvaruju jedinstvom ciljeva država članica i svih institucija te jedinstvenim djelovanjem putem zajedničke provedbe dosljednih politika.

Angažman

U povezanijem svijetu EU će napraviti iskorak prema drugima i angažirati se s njima. S obzirom na globalne lance vrijednosti, galopirajući tehnološki napredak i rastuće migracije EU će u potpunosti sudjelovati na globalnom tržištu te će biti sudionik u oblikovanju pravila koja njime upravljaju.

Unija ne može podići pokretni most kako bi otklonila vanjske prijetnje. Povlačenjem iz svijeta samo nam se uskraćuju mogućnosti koje povezan svijet nudi. Uništavanje okoliša i nestašica resursa ne poznaju granice, a ne poznaju ih ni transnacionalni kriminal i terorizam. Vanjsko se ne može odvojiti od unutarnjeg. Ustvari, unutarnje politike često se bave samo posljedicama vanjskog razvoja događaja. Upravljat ćemo međuovisnošću, sa svim mogućnostima, izazovima i strahovima koje donosi, angažmanom u ostatku svijeta i angažmanom zajedno s njim.

Odgovornost

U osporavanijem svijetu EU će biti vođen snažnim osjećajem odgovornosti. Ne postoji čarobni štapić za rješavanje krize: nema jednostavnih recepata za nametanje rješenja drugdje. Međutim, odgovornim angažmanom može se postići pozitivna promjena. Stoga ćemo odmah djelovati kako bismo spriječili nasilan sukob, kako bismo mogli i bili spremni odgovorno, ali odlučno reagirati na krize, kako bismo olakšali sklapanje lokalno utemeljenih sporazuma i dugoročno se obvezali.

Preuzet ćemo odgovornost prije svega u Europi i njezinim okolnim regijama, pri čemu ćemo nastaviti s ciljanim angažmanom u udaljenijim krajevima. Djelovat ćemo globalno s ciljem rješavanja temeljnih uzroka sukoba i siromaštva te zalaganja za nedjeljivost i univerzalnost ljudskih prava.

Partnerstvo

EU će biti odgovoran globalni dionik, ali odgovornost mora biti zajednička te ona zahtijeva ulaganje u naša partnerstva. Zajednička odgovornost bit će naše vodeće načelo u promicanju globalnog poretka utemeljenog na pravilima. Ustrajući na svojim ciljevima uključit ćemo države, regionalna tijela i međunarodne organizacije. Suradivat ćemo s glavnim partnerima, zemljama istomišljenicama i regionalnim skupinama. Selektivno ćemo sklapati partnerstva sa sudionicima čija je suradnja potrebna za osiguravanje globalnih javnih dobara i rješavanje zajedničkih izazova. Učvrstit ćemo svoja partnerstva s civilnim društvom i privatnim sektorom kao ključnim akterima u umreženom svijetu. To ćemo napraviti putem dijaloga i potpore, ali i putem inovativnijih oblika angažmana.

3. PRIORITETI NAŠEG VANJSKOG DJELOVANJA

S ciljem promicanja naših zajedničkih interesa koji slijede jasna načela, provodit ćemo pet općih prioriteta.

3.1 Sigurnost naše Unije

Globalna strategija EU-a počinje u EU-u. Naša je Unija desetljećima omogućavala građanima da uživaju u dosad nezabilježenoj sigurnosti, demokraciji i blagostanju. Na ta ćemo se postignuća oslanjati sljedećih godina. Danas, međutim, terorizam, hibridne prijetnje, klimatske promjene, gospodarska nestabilnost i energetska nesigurnost ugrožavaju naše stanovništvo i naše područje. Politika straha dovodi u pitanje europske vrijednosti i europski način života. Kako bismo sačuvali i razvili ono što smo dosad postigli, ključna je temeljita promjena. S ciljem jamčenja naše sigurnosti, promicanja našeg blagostanja i zaštite naših demokracija ojačat ćemo se u području sigurnosti i obrane, poštujući u potpunosti ljudska prava i vladavinu prava. Moramo svoje obveze pružanja uzajamne pomoći i solidarnosti pretočiti u djelo te više doprinijeti kolektivnoj sigurnosti Europe putem pet smjernica djelovanja.

Sigurnost i obrana

Moramo, kao Europljani, preuzeti veću odgovornost za svoju sigurnost. Moramo biti spremni i sposobni suzbiti vanjske prijetnje, odgovoriti na njih i zaštititi se od njih. Dok NATO postoji kako bi od vanjskog napada branio svoje članice, od kojih su većina europske zemlje, Europljani moraju biti bolje opremljeni, osposobljeni i organizirani kako bi odlučno doprinijeli takvim kolektivnim nastojanjima te kako bi samostalno djelovali kada i ako to bude potrebno. Prikladna razina ambicije i strateške neovisnosti važna je za sposobnost Europe da ojača mir i očuva sigurnost unutar svojih granica i izvan njih.

Europljani moraju moći zaštititi Europu, reagirati na vanjske krize i pomoći u razvoju sigurnosnih i obrambenih kapaciteta svojih partnera, obavljajući pritom te zadaće u suradnji s drugima. Uz vanjsko upravljanje krizama i izgradnju kapaciteta EU bi također trebao moći pružiti pomoć u zaštiti svojih članica na njihov zahtjev te svojih institucija. To znači ispunjavanje naših obveza pružanja uzajamne pomoći i solidarnosti te obuhvaća rješavanje i izazova s unutarnjom dimenzijom i onih s vanjskom dimenzijom, kao što su terorizam, hibridne prijetnje, kibersigurnost i energetska sigurnost, organizirani kriminal i upravljanje vanjskim granicama. Na primjer, misije i operacije zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZVSP) mogu surađivati s europskom graničnom i obalnom stražom i specijaliziranim agencijama EU-a s ciljem jačanja zaštite granica i pomorske sigurnosti kako bi se spasilo više života, borilo protiv prekograničnog kriminala i razbilo krijumčarske mreže.

Što se tiče kolektivne obrane, NATO je i dalje primarni okvir za većinu država članica. Istodobno, odnosima EU-a i NATO-a ne dovodi se u pitanje sigurnosna i obrambena politika onih članica koje nisu u NATO-u. Stoga će EU učvrstiti suradnju sa Sjevernoatlantskim savezom u području komplementarnosti, sinergije i potpunog poštovanja institucijskog okvira, uključenosti i samostalnog odlučivanja tih dvaju partnera. U tom kontekstu treba osnažiti EU kao sigurnosnu zajednicu: europskim nastojanjima u području sigurnosti i obrane trebalo bi se omogućiti da EU djeluje neovisno, uz istodobno pružanje doprinosa i poduzimanje djelovanja u suradnji s NATO-om. Vjerodostojnija europska obrana ključna je i za zdravije transatlantsko partnerstvo sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Državama članicama potrebna su tehnološka i industrijska sredstva kako bi stekle i održale te kapacitete na kojima se temelji njihova sposobnost neovisnog djelovanja. S obzirom na to da su obrambena politika i sredstva za obranu u nacionalnoj nadležnosti, nijedna država članica ne može sebi priuštiti da to obavlja pojedinačno: za to su potrebni usklađen angažman i suradnja. Čvršća suradnja u području obrane dovodi do interoperabilnosti, učinkovitosti, djelotvornosti i povjerenja: njome se povećava prinos sredstava izdvojenih za obranu. Razvoj i održavanje kapaciteta obrane zahtijeva i ulaganja i optimizaciju uporabe nacionalnih resursa putem čvršće suradnje.

EU će pomoći državama članicama te povećati svoj doprinos sigurnosti i obrani Europe u skladu s Ugovorima. Postupnom sinkronizacijom i zajedničkom prilagodbom ciklusa planiranja i praksi razvoja kapaciteta u području nacionalne obrane može se pojačati strateška konvergencija među državama članicama. Fondovi Unije za potporu istraživanjima i tehnologijama te multinacionalnoj suradnji u vezi s obranom, kao i potpuna uporaba Europske obrambene agencije, ključni su preduvjeti za nastojanja europske sigurnosti i obrane koja se temelje na snažnoj europskoj obrambenoj industriji.

Borba protiv terorizma

Veliki teroristički napadi izvršeni su na europskom tlu, kao i izvan Europe. Povećano ulaganje u borbu protiv terorizma i solidarnost s tom borbom od ključne su važnosti. Stoga ćemo poticati veću razmjenu informacija i obavještajnu suradnju između država članica i agencija EU-a. To uključuje zajednička upozorenja o nasilnom ekstremizmu, terorističkim mrežama i stranim terorističkim borbama, kao i praćenje i uklanjanje nezakonitog sadržaja iz medija. Uz to, EU će podupirati brz oporavak država članica u slučaju napada povećanim naporima u vezi sa sigurnošću opskrbe, zaštitom ključne infrastrukture i jačanjem dobrovoljnog okvira za upravljanje kiberkrizom. Učvrstit ćemo svoj rad u područjima obrazovanja, komunikacije, kulture, mladih i sporta s ciljem borbe protiv nasilnog ekstremizma. Radit ćemo na borbi protiv radikalizacije proširivanjem naših partnerstava s civilnim društvom, društvenim dionicima, privatnim sektorom i žrtvama terorizma, kao i međureligijskim i međukulturnim dijalogom. Najvažnije od svega, EU će postupati u skladu sa svojim vrijednostima, i unutar i izvan svojih granica: to je najsnažniji protuotrov za nasilni ekstremizam koji imamo. Dalje ćemo razvijati i suradnju s, među ostalima, sjevernom Afrikom, Bliskim istokom, zapadnim Balkanom i Turskom u borbi protiv terorizma usklađenoj s ljudskim pravima, te surađivati s partnerima širom svijeta kako bi razmijenili najbolje prakse i razvijali zajedničke programe za borbu protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije.

Kibersigurnost

EU će se dodatno usmjeriti na kibersigurnost, opremanjem EU-a i pomaganjem državama članicama da se zaštite od kiberprijetnji uz istodobno održavanje otvorenog, slobodnog i sigurnog kiberprostora. U to je uključeno jačanje tehnoloških mogućnosti usmjerenih na smanjivanje prijetnji i otpornost ključne infrastrukture, mreža i usluga, te smanjenje kiberkriminaliteta. To znači poticanje inovativnih sustava informacijske i komunikacijske tehnologije kojima se jamči dostupnost i cjelovitost podataka, uz istodobno osiguravanje sigurnosti unutar europskog digitalnog prostora odgovarajućim politikama o lokaciji pohrane podataka i certifikaciji digitalnih proizvoda i usluga. To zahtijeva uključivanje kiberpitanja u sva područja politika, jačanje kiberelemanata u misijama i operacijama ZSOP-a, te daljnji razvoj platforma za suradnju. EU će podupirati političku, operativnu i tehničku kipersuradnju među državama članicama, posebno u analizi i upravljanju posljedicama, te poticati zajedničke procjene između struktura EU-a i relevantnih institucija u državama članicama. Povećat će svoju suradnju u pogledu kibersigurnosti s glavnim partnerima kao što su SAD i NATO. Odgovor EU-a bit će ugrađen i u snažna javno-privatna partnerstva. Suradnjom i razmjenom informacija između država članica, institucija, privatnog sektora i civilnog društva može se poticati zajednička kultura kibersigurnosti te povećati spremnost za moguće kiberporemećaje i kibernapade.

Energetska sigurnost

Energetska unija predstavlja integrirani napor uložen u rad na unutarnjim i vanjskim dimenzijama europske energetske sigurnosti. U skladu s ciljevima energetske unije, EU će nastojati diversificirati svoje izvore energije, energetske putove i dobavljače energije, posebno u području plina, kao i promicati najviše standarde nuklearne sigurnosti u trećim zemljama. Našom energetsom diplomacijom ojačat ćemo odnose širom svijeta s pouzdanim zemljama proizvođačima energije i tranzitnim zemljama te pružiti potporu uspostavi infrastrukture kojom se omogućuje da diversificirani izvori dođu do europskih tržišta. Međutim, obvezujući sporazumi o infrastrukturi s trećim zemljama mogu imati različit učinak na sigurnost opskrbe unutar Unije ili omesti funkcioniranje unutarnjeg energetskeg tržišta. Stoga takvi sporazumi moraju biti transparentni i svaka nova infrastruktura mora u potpunosti biti u skladu s primjenjivim pravom EU-a, među ostalim s trećim energetskeim paketom. EU će interno raditi na potpunom funkcioniranju unutarnjeg energetskeg tržišta, usmjerit će se na održivu energiju i energetske učinkovitost te će razviti dosljedan protok u suprotnom smjeru, međupovezanost i infrastrukturu za skladištenje ukapljenog prirodnog plina.

Strateško komuniciranje

EU će unaprijediti svoje strateško komuniciranje ulaganjem u javnu diplomaciju u različitim područjima i objedinjavanjem takve diplomacije kako bi se vanjska politika EU-a povezala s građanima i na bolji način priopćila našim partnerima. Poboľšat ćemo dosljednost i brzinu obavješćivanja o našim načelima i djelovanjima. Također ćemo ponuditi brza činjenična pobijanja dezinformacija. Nastavit ćemo poticati otvoreno medijsko okruŹje u EU-u i izvan njega u kojem se postavljaju pitanja, surađujući također s lokalnim akterima i putem društvenih medija.

3.2 Otpornost država i društava istočno i južno od nas

U interesu je naših građana ulagati u otpornost država i društava prema istoku do srednje Azije i na jugu do srednje Afrike. Nestabilnost izvan naših granica predstavlja prijetnju svim našim ključnim interesima. Za razliku od toga otpornost – sposobnost država i društava da se promijene i na taj način izdrže unutarnje i vanjske krize i oporave se od njih – koristi nama i zemljama u okolnim regijama, stvarajući temelje za održiv rast i dinamična društva. EU će stoga zajedno sa svojim partnerima promicati otpornost u okolnim regijama. Otporna država jest sigurna država, a sigurnost je ključ blagostanja i demokracije. Ali i obrnuto je istina. Kako bi se osigurala održiva sigurnost, nećemo podupirati samo državne institucije. U skladu s ciljevima održivoga razvoja, otpornost je širi koncept kojim su obuhvaćeni svi pojedinci i cijelo društvo. Otporno društvo u kojem su prisutni demokracija, povjerenje u institucije i održivi razvoj temelj je otporne države.

Politika proširenja

Svaka europska država koja poštuje i promiče vrijednosti sadržane u našim Ugovorima može podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji. Vjerodostojna politika proširenja utemeljena na strogim i pravednim uvjetima nezamjenjiv je alat za jačanje otpornosti unutar dotičnih zemalja, osiguravajući da se modernizacija i demokratizacija nastavljaju provoditi u skladu s kriterijima za pristupanje. Vjerodostojna politika proširenja predstavlja strateško ulaganje u sigurnost i blagostanje Europe, te je njome već u velikoj mjeri dan doprinos miru u područjima ranije pogođenima ratom.

U okviru područja primjene trenutačne politike proširenja, EU izazove migracija, energetske sigurnosti, terorizma i organiziranog kriminala dijeli sa zapadnim Balkanom i Turskom. Moguće ih je rješavati samo zajednički. Ali otpornost tih zemalja ne može se uzeti zdravo za gotovo. EU ima jedinstven utjecaj u svim tim zemljama. Stoga za EU strateški izazov predstavljaju promicanje političke reforme, vladavine prava, gospodarske konvergencije i dobrosusjedskih odnosa na zapadnom Balkanu i u Turskoj, uz istodobno dosljedan nastavak suradnje među različitim sektorima.

Politika EU-a prema zemljama kandidatkinjama i dalje će se temeljiti na jasnom, strogom i pravednom procesu pristupanja. Bit će prije svega usmjerena na temeljne zahtjeve za članstvo te će njome biti obuhvaćeni veći nadzor nad reformama, jasniji zahtjevi za reforme i povratne informacije Europske komisije i država članica, kao i lokalnih civilnih društava. Istodobno, potporom EU-a tim zemljama i suradnjom s njima moraju se ostvariti konkretne koristi danas, a tu je potporu potrebno dobro predstaviti. To znači suradnju u vezi s borbom protiv terorizma, reformom sigurnosnog sektora, migracijama, infrastrukturom, energetikom i klimom, jačanje međuljudskih kontakata i ponovno osmišljavanje nekih od programa pomoći EU-a s ciljem vidljivog poboljšanja dobrobiti građana.

Naši susjedi

Otpornost država i društava naš je strateški prioritet u susjedstvu. Mnogi narodi obuhvaćeni europskom politikom susjedstva i istočno i južno od EU-a žele izgraditi bliskije odnose s Unijom. Našom trajnom snagom privlačenja može se potaknuti transformacija i nije usmjerena protiv nijedne zemlje. U toj skupini trenutačno postoje zemlje poput Tunisa i Gruzije čiji bi uspjeh kao prosperitetnih, mirnih i stabilnih demokracija utjecao na njihovu cjelokupnu regiju. Europskom politikom susjedstva ponovno se obvezalo zemljama Istočnog partnerstva i južnog Sredozemlja koje žele razviti snažnije odnose s nama. Podupirat ćemo te zemlje u provedbi sporazumâ o pridruživanju, među ostalim detaljnih i sveobuhvatnih područja slobodne trgovine. Također kreativno razmišljamo o dodatnom produbljivanju prilagođenih partnerstava. Mogućnosti uključuju stvaranje gospodarskog prostora sa zemljama koje provode detaljna i sveobuhvatna područja slobodne trgovine, proširenje transeuropskih mreža i Energetske zajednice, kao i izgradnju fizičkih i digitalnih veza. Društvene veze također će se ojačati povećanom mobilnošću, kulturnim i obrazovnim razmjenama, suradnjom u području istraživanja i platformama civilnoga društva. Radit će se na ostvarivanju punog sudjelovanja u programima i agencijama EU-a zajedno sa strateškim dijalogom s ciljem utiranja puta dodatnom sudjelovanju tih zemalja u ZSOP-u.

Otpornost je strateški prioritet diljem područja uz istočnu i južnu granicu EU-a, i u zemljama koje žele snažnije veze s EU-om i u onima, obuhvaćenima europskom politikom susjedstva i izvan nje, koje to ne žele. EU će podupirati različite putove k otpornosti svojih istočnih i južnih susjeda, usredotočujući se na najakutnije dimenzije nestabilnosti i ciljajući one u kojima možemo učiniti smislenu razliku.

Otpornost u našim okolnim regijama

EU će provoditi višeslojan pristup otpornosti u okolnim regijama. Iako su represivne države dugoročno same po sebi krhke, postoji mnogo načina kako izgraditi uključiva, prosperitetna i sigurna društva. Stoga ćemo provoditi prilagođene politike za pružanje potpore uključivom i odgovornom upravljanju, ključnom za borbu protiv terorizma, korupcije i organiziranog kriminala te za zaštitu ljudskih prava. Represijom se guše načini izražavanja nezadovoljstva i marginaliziraju zajednice. EU će stoga promicati ljudska prava dijalogom i potporom, među ostalim u najtežim slučajevima. Dugoročnim angažmanom trajno ćemo nastojati jačati zaštitu ljudskih prava. Provodit ćemo lokalno oblikovane pristupe reformi sektora pravosuđa, sigurnosti i obrane utemeljene na pravima, te pružati potporu krhkim državama u njihovoj izgradnji kapaciteta, među ostalim kiberkapaciteta. Djelovat ćemo razvojem, diplomacijom i ZSOP-om, osiguravajući da naši naponi u reformi sigurnosnog sektora omogućuju i jačaju kapacitete naših partnera da ostvare sigurnost u okviru vladavine prava. Suradivat ćemo s drugim međunarodnim akterima, usklađujući naš rad na izgradnji kapaciteta posebno s UN-om i NATO-om.

Države su otporne kad društva osjećaju da su u boljoj situaciji i imaju nadu u budućnost. U skladu s ciljevima održivog razvoja, EU će usvojiti zajednički pristup svojim humanitarnim, razvojnim, trgovinskim i obrazovnim politikama i politikama migracija, ulaganja, infrastruktura, zdravstva i istraživanja, kao i poboljšati horizontalnu usklađenost između EU-a i njegovih država članica. Borit ćemo se protiv siromaštva i nejednakosti, proširiti pristup javnim uslugama i socijalnom osiguranju, te se zalagati za dostojne mogućnosti za rad, prije svega za žene i mlade. Poticat ćemo povoljnije okruženje za nova gospodarska nastojanja, zapošljavanje i uključivanje marginaliziranih skupina. Razvojnim fondovima trebala bi se katalizirati strateška ulaganja putem javno-privatnih partnerstava i pokretati održiv razvoj, stvaranje radnih mjesta, te prijenosi vještina i tehnologija. Koristit ćemo se našim trgovinskim sporazumima kako bismo poduprli održiv razvoj, zaštitu ljudskih prava i upravljanje utemeljeno na pravilima.

Društvena otpornost ojačat će se produbljivanjem odnosa s civilnim društvom, prije svega u nastojanjima da se vlade smatraju odgovornima. Uključit ćemo više kulturnih organizacija, vjerskih zajednica, socijalnih partnera i branitelja ljudskih prava, te ćemo dizati glas protiv smanjenja prostora za civilno društvo među ostalim kršenjem sloboda govora i udruživanja. Pozitivne promjene mogu nastati samo „kod kuće” i njihovo ostvarivanje može trajati godinama. Naša predanost civilnom društvu stoga će biti dugoročna. Društvenu otpornost njegovat ćemo i produbljivanjem rada na obrazovanju, kulturi i pitanjima mladih s ciljem poticanja pluralizma, suživota i poštovanja.

Na kraju, EU će nastojati povećati energetske otpornost i otpornost okoliša. Energetska tranzicija jedan je od glavnih izazova u okolnim regijama, ali njome se mora pravilno upravljati kako bi se izbjeglo poticanje društvenih napetosti. Klimatskim promjenama i uništavanjem okoliša produbljuje se mogući sukob, s obzirom na njihov učinak na dezertifikaciju, degradaciju tla te nestašicu vode i hrane. Slijedeći napore u reformi sigurnosnog sektora, politikama reforma sektora energetike i okoliša može se pomoći partnerskim zemljama na njihovu putu energetske tranzicije i djelovanja u vezi s klimatskim promjenama. Takvim naporima poticat ćemo energetske liberalizaciju, razvoj obnovljivih izvora energije, bolju izradu propisa i prijenose tehnologije, zajedno s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama. Također ćemo pružati potporu vladama u izradi održivih odgovora na proizvodnju hrane te iskorištavanje vode i energije putem razvoja, diplomacije i znanstvene suradnje.

Učinkovitija migracijska politika

Naš rad na otpornosti bit će posebno usmjeren na zemlje podrijetla i tranzita migranata i izbjeglica. Znatno ćemo pojačati humanitarne napore u tim zemljama i usredotočiti se na obrazovanje, žene i djecu. Zajedno sa zemljama podrijetla i tranzita razvit ćemo zajedničke i prilagođene pristupe migraciji kojima se obuhvaćaju razvoj, diplomacija, mobilnost, zakonita migracija, upravljanje granicama, ponovni prihvati i vraćanje. Preko razvoja, uzajamnih fondova, preventivne diplomacije i posredovanja surađivat ćemo sa zemljama podrijetla na rješavanju i sprečavanju temeljnih uzroka raseljavanja, upravljanju migracijama i borbi protiv prekograničnog kriminala. Pružat ćemo potporu zemljama tranzita poboljšanjem kapaciteta za prihvat i azil te radom na obrazovanju, strukovnom osposobljavanju i prilikama za ostvarivanje izvora zarade za migrante. Moramo suzbiti neregularne tokove tako što ćemo vraćanja učiniti učinkovitijima i time što ćemo osigurati regularne kanale za mobilnost ljudi. To znači poboljšanje i provedbu postojećih zakonitih i kružnih kanala za migraciju. Isto tako znači rad na učinkovitijem zajedničkom europskom sustavu azila kojim se podupire pravo traženja azila osiguranjem sigurnog, reguliranog i zakonitog dolaska izbjeglica koji traže međunarodnu zaštitu u EU-u. Istodobno ćemo surađivati s našim međunarodnim partnerima na osiguranju zajedničkih globalnih odgovornosti te solidarnosti. Uspostavit ćemo učinkovitija partnerstva u vezi s upravljanjem migracijama s agencijama UN-a, novim sudionicima, regionalnim organizacijama, civilnim društvom i lokalnim zajednicama.

3.3 Integrirani pristup sukobima i krizama

Sve češće svjedočimo raspadanju krhkih država u nasilnim sukobima. Te krize, i neopisivo nasilje i ljudska patnja koje izazivaju, prijete našim zajedničkim vitalnim interesima. EU će se uključiti u izgradnju mira na praktičan i principijelan način, usmjeravanjem naših napora u okolne regije prema istoku i jugu, razmatrajući istodobno daljnje angažiranje na pojedinačnoj osnovi. EU će poticati sigurnost ljudi preko integriranog pristupa.

Svi ti sukobi u sebi nose višestruke dimenzije, od sigurnosti do spola, od upravljanja do gospodarstva. Od ključne je važnosti primjena *višedimenzionalnog* pristupa upotrebom svih dostupnih politika i instrumenata čiji je cilj sprečavanje sukoba, upravljanje njime te njegovo rješavanje. Ali opseg „sveobuhvatnog pristupa” dodatno će se proširiti. Ne postoji brzi lijek ni za jedan od tih sukoba. Iskustva iz Somalije, Malija, Afganistana i drugih krajeva upućuju na njihovu dugotrajnu prirodu. EU će stoga provoditi *višefazni* pristup, djelujući u svim fazama ciklusa sukoba. Ulagat ćemo u prevenciju, rješavanje i stabilizaciju te izbjegavati prerano povlačenje kada izbije nova kriza drugdje. EU će se stoga dodatno angažirati na rješavanju dugotrajnih sukoba u zemljama Istočnog partnerstva. Nijedan od tih sukoba ne odigrava se na samo jednoj razini upravljanja. Sukobi poput onih u Siriji i Libiji često izbiju na lokalnoj razini, ali tako složenima čini ih nacionalna, regionalna i globalna dimenzija koju steknu. EU će stoga provoditi *višerazinski* pristup sukobima, djelujući na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj te globalnoj razini. Na koncu, EU sam ne može riješiti nijedan od tih sukoba. Provodit ćemo *višestrani* pristup uključujući sve sudionike uključene u sukob, a koji su potrebni za njegovo rješavanje. Udružiti ćemo se sustavnije na terenu s regionalnim i međunarodnim organizacijama, bilateralnim donatorima i civilnim društvom. Isto tako, težiti će se postizanju uže suradnje na regionalnoj i međunarodnoj razini. Trajan mir može se postići samo na temelju sveobuhvatnih sporazuma koji se temelje na širokim, dubokim i trajnim regionalnim i međunarodnim partnerstvima.

Preventivan mir

Odavno je poznato da je sprečavanje sukoba učinkovitije i djelotvornije od rješavanja kriza nakon što one izbiju. Nakon što izbije, sukob s vremenom obično postaje sve neukrotiviji. EU bilježi dobre rezultate u preventivnoj izgradnji mira i diplomaciji. Stoga ćemo udvostručiti napore na prevenciji, prateći temeljne uzroke kao što su kršenja ljudskih prava, neravnopravnost, pritisak na resurse i klimatske promjene, koje predstavljaju uzrok porasta prijetnji koje dovode do nestašice vode i hrane, pandemija i raseljenosti.

Od ranog upozorenja nema mnogo koristi ako iza njega ne uslijedi rano djelovanje. To podrazumijeva redovito izvješćivanje i prijedloge Vijeću, poduzimanje preventivne diplomacije i posredovanja mobiliziranjem delegacija i posebnih predstavnika EU-a te produbljivanje partnerstava s civilnim društvom. Moramo razviti političku kulturu bržeg djelovanja kao odgovor na rizik od nasilnog sukoba.

Sigurnost i stabilizacija

EU će se na sustavniji način uključiti u sigurnosnu dimenziju tih sukoba. Potpuno u skladu s međunarodnim pravom europska sigurnost i obrana moraju postati opremljeniji za izgradnju mira, jamčenje sigurnosti i zaštitu ljudskih života, poglavito civila. EU mora biti sposoban brzo, odgovorno i odlučno odgovoriti na krize, posebice kako bi pomogao u borbi protiv terorizma. Mora biti sposoban pružiti sigurnost nakon postizanja mirovnih sporazuma i uspostave prijelaznih vlada ili tijekom njihove uspostave. Ako oni nisu spremni, EU bi trebao biti spreman poduprijeti lokalne prekide vatre i pomoći u njihovu učvršćivanju, utirući put k izgradnji kapaciteta. Istodobno, dosljednom upotrebom unutarnjih i vanjskih politika, EU mora spriječiti prelijevanje nesigurnosti koja može proizići iz takvih sukoba, a koja se može kretati od trgovanja ljudima i krijumčarenja do terorizma.

Kada se pojavi mogućnost stabilizacije, EU mora omogućiti legitimnim institucijama da brzo osiguraju osnovne usluge i sigurnost lokalnom stanovništvu, čime se smanjuje rizik od ponovnog izbijanja nasilja te omogućuje povratak raseljenih osoba. Stoga ćemo nastojati premostiti praznine u našem odgovoru između kraja nasilja i dugotrajnog oporavka te razviti dvojnu prirodu našeg angažmana, sigurnosnu i razvojnu.

Rješavanje sukoba

Svaka zemlja uvučena u sukob mora iznova izgraditi svoj društveni ugovor između države i njezinih građana. Unija će podupirati takve napore, potičući uključivo upravljanje na svim razinama. Kada je „središte” razbijeno, djelovanje samo s vrha prema dolje ima ograničen učinak. Uključiv politički sporazum zahtijeva djelovanje na svim razinama. Preko ZSOP-a, razvoja i usmjerenih financijskih instrumenata, objedinit ćemo napore koji idu od gore prema dolje i obratno, postavljajući temelje za održivu državnost ukorijenjenu u lokalnoj inicijativi. Radom na lokalnoj razini, primjerice s lokalnim vlastima i samoupravama, može se pomoći oko pružanja osnovnih usluga građanima te omogućiti dublji angažman s temeljnim civilnim društvom. Djelovanjem u tom smjeru isto tako produbit će se naše lokalno znanje što će nam pomoći da razlikujemo skupine s kojima ćemo razgovarati bez pružanja potpore te onih koje ćemo aktivno podupirati kao predvodnike sigurnosti ljudi i pomirenja.

EU će isto tako poticati uključivo upravljanje na svim razinama putem posredovanja i pomaganja. Istodobno, razvit ćemo kreativnije pristupe diplomaciji. To također znači promicanje uloge žena u mirovnim nastojanjima, od provedbe Rezolucije VSUN-a o ženama, miru i sigurnosti do poboljšanja ravnoteže spolova unutar EU-a. To uključuje sustavnije posezanje za kulturnom, međuvjerskom, znanstvenom i gospodarskom diplomacijom u područjima sukoba.

Politička ekonomija mira

EU će razvijati prostor u kojem zakonito gospodarstvo može zaživjeti i ojačati. Usred nasilnog sukoba to znači osiguravanje pristupa humanitarnoj pomoći kako bi se omogućilo pružanje osnovnih dobara i usluga. Isto tako, to znači djelovanje na razbijanju političke ekonomije rata i stvaranje mogućnosti postojanja zakonitih izvora zarade. To zahtijeva veću sinergiju humanitarne i razvojne pomoći i kanaliziranje naše potpore za osiguranjem zdravlja, obrazovanja, zaštite, osnovnih potrepština i zakonita zaposlenja. Kada se pojave izgledi za stabilizaciju, trgovina i razvoj, surađujući u sinergiji, mogu poduprijeti dugotrajnu izgradnju mira.

Restriktivne mjere, zajedno s diplomacijom, ključni su alati za postizanje mirne promjene. One mogu odigrati ključnu ulogu u odvrćanju, sprečavanju sukoba i rješavanju. Pametne sankcije, u skladu s međunarodnim pravom i pravom EU-a, treba pomno prilagoditi i pratiti kako bi se potpomoglo zakonito gospodarstvo te izbjeglo nanošenje štete lokalnim društvima. Kako bi se borio protiv nezakonite ratne ekonomije, EU isto tako mora osuvremeniti svoju politiku u vezi s izvoznom kontrolom robe s dvojnomo namjenom te se boriti protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima i prirodnim resursima.

3.4 Zajednički regionalni poreci

U svijetu koji se nalazi između globalnih pritisaka i mjesnih zapreka, na važnosti dobiva regionalna dinamika. Kao složene mreže moći, interakcije i identiteta, regije predstavljaju kritične prostore upravljanja u decentraliziranom svijetu. Dobrovoljnim oblicima regionalnog upravljanja državama i narodima nudi se mogućnost da bolje upravljaju sigurnosnim brigama, žanju ekonomske dobitke na temelju globalizacije, potpunije izražavaju kulture i identitete i vrše utjecaj u svjetskim pitanjima. To je temeljno obrazloženje za mir i napredak samoga EU-a u 21. stoljeću. Zato moramo promicati i podržavati zajedničke regionalne poretke diljem svijeta, među ostalim i u najpodijeljenijim područjima. Regionalni poreci ne dolaze u jednom obliku. Gdje to bude moguće i u skladu s našim interesima EU će podupirati regionalne organizacije. Nećemo težiti tomu da izvozimo vlastiti model, nego ćemo umjesto toga tražiti uzajamno nadahnuće iz različitih regionalnih iskustava. Međutim, zajedničke regionalne poretke ne stvaraju samo organizacije. Njima je obuhvaćena mješavina bilateralnih, podregionalnih, regionalnih i međuregionalnih odnosa. Isto tako imaju ulogu globalnih sudionika međupovezanih sa zajedničkim naporima na regionalnoj razini. Njihovim zajedničkim djelovanjem mogu se rješavati transnacionalni sukobi, izazovi i prilike. EU će se u različitim područjima svijeta voditi posebnim ciljevima. Širom svih regija ulagat ćemo u suradnju kako bismo potaknuli zajedničke globalne odgovornosti.

Europski sigurnosni poredak

Suverenitet, neovisnost i teritorijalni integritet država, nepovredivost granica i mirno rješavanje sukoba ključni su elementi sigurnosnog poretka u Europi. Ta se načela moraju primjenjivati na sve države, unutar granica EU-a i izvan njih.

Međutim, mir i stabilnost u Europi više nisu zajamčeni. Rusko kršenje međunarodnog prava i destabilizacija Ukrajine, uz dugotrajne sukobe u širem području oko Crnog mora, doveli su u pitanje sigurnosni poredak u Europi u njegovoj srži. EU će biti ujedinjen u pridržavanju međunarodnog prava, demokracije, ljudskih prava, suradnje i prava svake zemlje da slobodno odlučuje o svojoj budućnosti.

Upravljanje odnosima s Rusijom predstavlja ključni strateški izazov. Usklađen i ujedinjen pristup mora ostati kamen temeljac politike EU-a prema Rusiji. Temeljne promjene u odnosima između EU-a i Rusije polaze od potpunog poštovanja međunarodnog prava i načela kojima se podupire sigurnosni poredak u Europi, uključujući Helsinški završni akt i Parišku povelju. Nećemo priznati nezakonito rusko pripojenje Krima niti prihvatiti destabilizaciju istočne Ukrajine. Jačat ćemo EU, pojačati otpornost naših istočnih susjeda te podržati njihovo pravo da slobodno odlučuju o svom pristupu EU-u. Istodobno, EU i Rusija u međusobnoj su ovisnosti. Stoga ćemo s Rusijom povesti rasprave o nesuglasicama te surađivati ako i kada se naši interesi budu preklapali. Uz pitanja vanjske politike na kojima trenutačno surađujemo, selektivan angažman također je moguć u vezi s pitanjima od europskog interesa, među ostalim u vezi s klimom, Arktikom, pomorskom sigurnosti, obrazovanjem, istraživanjem i prekograničnom suradnjom. Angažman bi isto tako trebao uključivati dublje društvene veze preko olakšanog putovanja za studente, civilno društvo i poduzeća.

Protežući se preko regije, EU će jačati suradnju s Vijećem Europe i Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju. OESS, kao europska organizacija koja se proteže u središnju Aziju s transatlantskom vezom, leži u srcu sigurnosnog poretka u Europi. EU će jačati svoj doprinos iznutra te suradnju s OESS-om kao stupom europske sigurnosti.

Mirno i uspješno Sredozemlje, Bliski istok i Afrika

Sredozemlje, Bliski istok i dijelovi supsaharske Afrike u previranjima su čiji će ishod vjerojatno biti jasan tek nakon nekoliko desetljeća. Rješavanje sukoba i promicanje razvoja i ljudskih prava na jugu od ključne je važnosti za rješavanje prijetnje terorizma, izazovâ demografije, migracije i klimatskih promjena te iskorištavanje prigode za zajednički prosperitet. EU će pojačati svoju potporu regionalnim i podregionalnim organizacijama u Africi i na Bliskom istoku te suradnju s njima, kao i funkcionalnim kooperativnim formatima u regiji. Međutim, regionalne organizacije ne obuhvaćaju svu relevantnu dinamiku, a u nekima se odražavaju postojeći raskoli. Stoga ćemo djelovati fleksibilno kako bismo pomogli premostiti rascjepe te podržati regionalne sudionike u ostvarivanju konkretnih rezultata. To će se postići pokretanjem naših bilateralnih i multilateralnih politika i okvira kao i sklapanjem partnerstava s civilnim društvima u regiji.

EU će slijediti pet smjernica djelovanja. Ponajprije, u Magrebu i na Bliskom istoku EU će podržavati funkcionalnu multilateralnu suradnju. Podržavat ćemo praktičnu suradnju, među ostalim putem Unije za Mediteran, o pitanjima poput sigurnosti granica, nezakonitog trgovanja, borbe protiv terorizma, neproliferacije, sigurnosti opskrbe hranom i vodom, energetike i klime, infrastrukture i upravljanja katastrofama. Poticat ćemo dijalog i pregovore o regionalnim sukobima poput onih u Siriji i Libiji. U vezi s palestinsko-izraelskim sukobom EU će blisko surađivati s Kvartetom, Arapskom ligom i svim ključnim dionicima kako bi se očuvala perspektiva održivog dvodržavnog rješenja na temelju smjernica iz 1967. s jednakovrijednom zamjenom teritorija te ponovno stvorili uvjeti za smislene pregovore. EU će ujedno promicati potpunu usklađenost s europskim i međunarodnim pravom u učvršćivanju suradnje s Izraelom i Palestinskom samoupravom.

Kao drugo, EU će produbiti sektorsku suradnju s Turskom, uz nastojanje da se turska demokracija poveže i uskladi s kriterijima za njezino pristupanje EU-u, što uključuje normalizaciju odnosa s Ciprom. EU će stoga nastaviti s procesom pristupanja, uz pridržavanje stroge i poštene uvjetovanosti pristupanja, a pritom će se dosljedno angažirati u dijalogu o borbi protiv terorizma, regionalnoj sigurnosti i izbjeglicama. Također ćemo raditi na moderniziranoj carinskoj uniji i liberalizaciji viznog režima te ćemo dodatno surađivati s Turskom u područjima obrazovanja, energetike i prometa.

Kao treće, EU će nastojati postići uravnotežen sporazum u Zaljevu. Nastavit će surađivati s Vijećem za suradnju u Zaljevu (GCC) i pojedinačnim zemljama Zaljeva. Unaprjeđivanjem dogovora o iranskom nuklearnom programu i njegove provedbe EU će ujedno postupno uključivati Iran u područja poput trgovine, istraživanja, okoliša, energetike, borbe protiv nezakonitog trgovanja, migracija i društvenih kontakata. EU će s Iranom i zemljama Vijeća za suradnju u Zaljevu učvrstiti dijalog o regionalnim sukobima, ljudskim pravima i borbi protiv terorizma, nastojati spriječiti negativan utjecaj postojećih kriza i poticati stvaranje prostora za suradnju i diplomaciju.

Kao četvrto, s obzirom na rastuću međupovezanost između sjeverne i supsaharske Afrike, kao i između Roga Afrike i Bliskog istoka, EU će podupirati suradnju diljem tih podregija. To uključuje poticanje trostranih odnosa diljem Crvenog mora, između Europe, Roga Afrike i Zaljeva radi sagledavanja zajedničkih sigurnosnih izazova i gospodarskih mogućnosti. To znači sustavno rješavanje prekogranične dinamike u regijama sjeverne i zapadne Afrike, Sahela i jezera Čad putem tješnje povezanosti s Afričkom unijom, Gospodarskom zajednicom zapadnoafričkih država (ECOWAS) i skupinom G5 Sahel.

Napokon, ulagat ćemo u mir i razvoj u Africi kao da ulažemo u našu vlastitu sigurnost i blagostanje. Pojačat ćemo suradnju s Afričkom unijom i potporu toj organizaciji, baš kao i suradnju s, među ostalim, ECOWAS-om, Međunarodnim tijelom za razvoj u istočnoj Africi i Istočnoafričkom zajednicom, te potporu tim organizacijama. Moramo pojačati svoje napore kako bismo potaknuli gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta u Africi. Sporazumima o gospodarskom partnerstvu može se dati zamah afričkoj integraciji i mobilnosti te potaknuti potpuno i pravično sudjelovanje Afrike u globalnim lancima vrijednosti. Potreban je i znatan iskorak u europskim ulaganjima u Africi kako bi se podržao održiv razvoj. Gradit ćemo snažnije poveznice između naših trgovinskih, razvojnih i sigurnosnih politika u Africi te ćemo spojiti napore u svrhu razvoja s radom u području migracija, zdravlja, obrazovanja, energetike i klime, znanosti i tehnologije, a osobito za poboljšanje sigurnosti opskrbe hranom. Nastavit ćemo podržavati napore za postizanje mira i sigurnosti u Africi i pomagati u radu afričkih organizacija na sprečavanju sukoba, borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala, migracijama i upravljanju granicama. Činit ćemo to putem diplomacije, ZVSP-a i razvojne politike, kao i putem uzajamnih fondova kako bismo poduprli regionalne strategije.

Bliži Atlantik

EU će dodatno ulagati u snažnije prekoatlantske veze, i na sjeveru i na jugu. Solidno transatlantsko partnerstvo u okviru NATO-a te sa Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadom pomaže nam u jačanju otpornosti i rješavanju sukoba te doprinosi učinkovitom globalnom upravljanju. NATO je za svoje članove bio čvrst temelj euroatlantske sigurnosti gotovo 70 godina. NATO je i dalje najjači i najučinkovitiji vojni savez na svijetu. EU će produbiti svoje partnerstvo s NATO-om putem razvoja koordinirane obrambene sposobnosti, usporednih i sinkroniziranih vježbi te djelovanja koja se uzajamno jačaju kako bi se izgradili kapaciteti naših partnera, suzbijale hibridne i kiberprijetnje te promicala pomorska sigurnost.

EU će nastojati sklopiti sporazum o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) s SAD-om. Kao i Sveobuhvatnim ekonomskim i trgovinskim sporazumom s Kanadom (CETA) TTIP-om se dokazuje transatlantska predanost zajedničkim vrijednostima i šalje poruka o našoj spremnosti za ostvarivanje ambicioznog trgovinskog programa koji se temelji na pravilima. U području šireg sigurnosnog programa SAD će i dalje biti naš glavni partner. EU će produbiti suradnju s SAD-om i Kanadom u upravljanju krizama, borbi protiv terorizma, kiberprijetnjama, migracijama, energetici i djelovanju u vezi s klimatskim promjenama.

U širem atlantskom prostoru Unija će proširiti suradnju i izgrađivati snažnija partnerstva s Latinskom Amerikom i Karibima na temelju zajedničkih vrijednosti i interesa. EU će razviti multilateralne veze sa Zajednicom latinoameričkih i karipskih država (CELAC) i s različitim regionalnim skupinama u skladu s njihovim komparativnim prednostima. Pojačat ćemo politički dijalog i suradnju u području migracija, pomorske sigurnosti i zaštite života u oceanima, klimatskih promjena i energetike, razoružanja, neproliferacije i kontrole naoružanja te suzbijanja organiziranog kriminala i terorizma. Nastavit ćemo raditi na sklapanju sporazuma o slobodnoj trgovini s Mercosurom, unaprjeđivati Sporazum o političkom dijalogu i suradnji s Kubom te ulagati u dublje društveno-gospodarske veze s latinoameričkim i karipskim zemljama putem olakšanog izdavanja viza, razmjena studenata, projekata twinninga, suradnje u području istraživanja i tehničkih projekata. Ujedno ćemo aktivno podupirati pregovore i provedbu mirovnih sporazuma u regiji kao što to činimo u Kolumbiji.

Povezana Azija

Postoji izravna veza između europskog blagostanja i azijske sigurnosti. S obzirom na gospodarsku težinu koju Azija predstavlja za EU i obratno mir i stabilnost u Aziji preduvjet su za naše blagostanje. Učvrstit ćemo gospodarsku diplomaciju i unaprijediti našu sigurnosnu ulogu u Aziji.

EU će u svoj rad uključiti Kinu, na temelju poštovanja vladavine prava u nacionalnim i međunarodnim okvirima. Slijedit ćemo dosljedan pristup u odnosu na nastojanje Kine da se poveže sa zapadom, maksimalnim povećanjem potencijala platforme povezivanja EU-a i Kine te mogućnosti u okviru ASEM-a i odnosa EU-a i ASEAN-a. EU će ujedno povećati trgovinu i ulaganja u odnosima s Kinom te tražiti jednake uvjete, odgovarajuću zaštitu prava intelektualnog vlasništva, veću suradnju u najnaprednijoj tehnologiji te dijalog o djelovanju u vezi s gospodarskom reformom, ljudskim pravima i klimom. Usporedno će EU jačati svoju gospodarsku diplomaciju u regiji radom na postizanju ambicioznih sporazuma o slobodnoj trgovini sa strateškim partnerima poput Japana i Indije, kao i s državama članicama ASEAN-a, s ciljem mogućeg sporazuma između EU-a i ASEAN-a.

Ujedno ćemo razviti politički zaokruženiji pristup Aziji te nastojati pružiti veći praktičan doprinos azijskoj sigurnosti. Proširit ćemo svoja partnerstva s Japanom, Republikom Korejom, Indonezijom i drugima, među ostalim u području sigurnosti. Nastavit ćemo podupirati izgradnju države i procese pomirenja u Afganistanu zajedno s našim regionalnim i međunarodnim partnerima. Promicat ćemo neproliferaciju na Korejskom poluotoku. U istočnoj i jugoistočnoj Aziji zalagat ćemo se za slobodu plovidbe, bit ćemo čvrsti u pogledu poštovanja međunarodnog prava, među ostalim prava mora i postupaka arbitraže u okviru tog prava, te poticati mirno rješavanje sporova na moru. Pomagat ćemo u izgradnji pomorskih kapaciteta i podržavati regionalnu sigurnosnu arhitekturu koju predvodi ASEAN. U srednjoj i južnoj Aziji produbit ćemo suradnju u području borbe protiv terorizma, nezakonitog trgovanja i migracija te ćemo jačati prometnu, trgovinsku i energetska povezanost. Diljem područja Indijskog i Tihog oceana te istočne Azije EU će promicati ljudska prava i podupirati prijelaz na demokraciju, kao na primjer u Mjanmaru/Burmi.

Arktik obilježen suradnjom

Budući da su tri države članice EU-a i dvije članice europskog gospodarskog prostora arktičke države, EU ima strateški interes u tome da Arktik ostane područje s niskim napetostima, tekućom suradnjom koju osigurava Arktičko vijeće, pravnim okvirom koji dobro funkcionira i solidnom političkom i sigurnosnom suradnjom. EU će tome doprinosti pojačanim radom na borbi protiv klimatskih promjena i istraživanjima u području okoliša, održivim razvojem, telekomunikacijama, operacijama traganja i spašavanja, kao i konkretnom suradnjom s arktičkim državama, institucijama, autohtonim narodima i lokalnim zajednicama.

3.5 Globalno upravljanje za 21. stoljeće

Bez globalnih standarda i načina da se oni uvedu u praksi u opasnosti su naši vitalni interesi: mir, sigurnost, blagostanje i demokracija. Vodeći se vrijednostima na temelju kojih je osnovan, EU je predan svjetskom poretku koji se temelji na međunarodnom pravu, što uključuje načela Povelje UN-a, kojim se osiguravaju mir, ljudska prava, održivi razvoj i trajan pristup globalnim zajedničkim dobrima. Ta se predanost očituje u težnji da se postojeći sustav preobrazi, a ne da se samo sačuva onakvim kakav jest. EU će se boriti za snažan UN kao temelj multilateralnog poretka koji se temelji na pravilima i s međunarodnim i regionalnim organizacijama, državama i nedržavnim akterima razvijati svjetski koordinirane odgovore.

Reforma: Predanost globalnom upravljanju mora se pretočiti u odlučnost da se reformira UN, uključujući Vijeće sigurnosti, te međunarodne financijske institucije. Odbijanjem promjena riskira se pokretanje erozije takvih institucija i pojava alternativnih skupina na štetu svih država članica EU-a. EU će braniti načela odgovornosti, reprezentativnosti, učinkovitosti i transparentnosti. Praktično značenje tih načela konkretizirat će se od slučaja do slučaja. Nastavit ćemo pozivati članove Vijeća sigurnosti UN-a da ne glasuju protiv uvjerljivih nacrti rezolucija o pravodobnim i odlučnim mjerama za prevenciju i okončanje masovnih zlodjela. Diljem multilateralnih foruma, a osobito u UN-u, međunarodnim institucijama i međunarodnim pravosudnim organizacijama, EU će jačati svoj glas i stjecati veću vidljivost i koheziju. Radit ćemo na postizanju sve ujedinjenije zastupljenosti europodručja u Međunarodnom monetarnom fondu.

Ulaganje: Vjerovati u UN znači ulagati u njega, osobito u mirovne operacije, posredovanje, izgradnju mira i humanitarne funkcije. EU i njegove države članice već su najveći donator za humanitarne agencije UN-a te će nastaviti još više ulagati u njihov rad. ZVSP-om bi se moglo dodatno pomagati i nadopunjavati mirovne operacije UN-a popunjavanjem praznina, stabilizacijom i drugim operacijama. EU će ujedno pojačati sinergije s naporima UN-a za izgradnju mira putem veće koordinacije u planiranju, razvoju i povlačenju misija za izgradnju kapaciteta ZSOP-a u nestabilnim okruženjima.

Provedba: EU će voditi primjerom, provodeći svoje obveze u području održivog razvoja i klimatskih promjena. Povećat će financiranje u području klime, poticati integraciju pitanja klime na multilateralnim forumima, povećati ambiciju za reviziju predviđenu Pariškim sporazumom i raditi na smanjenju troškova čiste energije. Partnerstvo u razdoblju nakon Sporazuma iz Cotonoua crpit će informacije iz ciljeva održivog razvoja te će se njima voditi reforma razvojne politike, uključujući konsenzus EU-a o razvoju. Štoviše, provedba ciljeva održivog razvoja zahtijevat će promjenu u svim unutarnjim i vanjskim politikama, jačanje javno-privatnih partnerstva i mobiliziranje iskustva Europske investicijske banke (EIB) u davanju tehničke pomoći i izgradnji kapaciteta u zemljama u razvoju i zemljama sa srednjim dohotkom.

Produblјivanje: Kao najveće svjetsko gospodarstvo EU je pokretač prvog reda u globalnoj trgovini i ulaganjima, područjima u kojima se pravila mogu dodatno razraditi. Naše blagostanje ovisi o otvorenom gospodarskom sustavu koji se temelji na pravilima, s istinskim jednakim uvjetima koje će naša gospodarska diplomacija dodatno promicati. Nastavit ćemo s radom na postizanju sveobuhvatnih sporazuma o slobodnoj trgovini s SAD-om, Japanom, Mercosurom, Indijom, ASEAN-om i drugima kao sastavnih elemenata globalne slobodne trgovine. Ambicioznim sporazumima utemeljenima na uzajamnim koristima poput TTIP-a i CETA-e mogu se promicati međunarodni regulatorni standardi, zaštita potrošača, kao i radni, okolišni, zdravstveni i sigurnosni standardi. Novom generacijom trgovinskih sporazuma koji uključuju usluge, digitalno gospodarstvo, energetiku i sirovine može se smanjiti pravna rascjepkanost i prepreke te regulirati pristup prirodnim resursima. EU će osigurati da se svi trgovinski sporazumi postižu na način kojim se podupire povratak Svjetske trgovinske organizacije (WTO) u središte globalnih pregovora. Potreba za globalnim gospodarskim rastom u pomorstvu i pomorskom sigurnosti, uz osiguranje otvorenih i zaštićenih oceana i pomorskih putova ključnih za trgovinu i pristup prirodnim resursima, povezana je s interesom EU-a za otvorenim i poštenim gospodarskim sustavom. EU će doprinositi svjetskoj pomorskoj sigurnosti, na temelju svojih iskustava u Indijskom oceanu i na Mediteranu, te će istraživati mogućnosti u Gvinejskom zaljevu, Južnom kineskom moru i Malaškom tjesnacu. Kao globalni pružatelj usluga pomorske sigurnosti EU će nastojati dodatno povećati univerzalnost i provoditi Konvenciju UN-a o pravu mora, uključujući mehanizam rješavanja sporova. Mi ćemo promicati očuvanje i održivu upotrebu morskih resursa i biološke raznolikosti i rast plavog gospodarstva radom na popunjavanju pravnih praznina i jačanjem znanja i osviještenosti o oceanima.

Širenje: Nastojat ćemo proširiti doseg međunarodnih normi, režima i institucija. Proliferacija oružja za masovno uništenje i sustava njihove isporuke i dalje je rastuća prijetnja Europi i svijetu. EU će snažno podupirati širenje članstva, univerzalizaciju, potpunu provedbu i izvršavanje ugovora i režima o multilateralnom razoružanju, neproliferaciji i kontroli naoružanja. Koristit ćemo se svim sredstvima koja imamo na raspolaganju za rješavanje proliferacijskih kriza kao što smo to uspješno činili u vezi s iranskim nuklearnim programom. EU će aktivno sudjelovati u režimima kontrole izvoza, jačati zajednička pravila kojima se uređuju izvozne politike država članica za opremu i tehnologije vojne namjene, uključujući dvojni namjenu, te će podupirati tijela za kontrolu izvoza u trećim zemljama i tehnička tijela kojima se podržavaju režimi kontrole naoružanja. EU će ujedno promicati odgovornost za zaštitu međunarodnog humanitarnog prava, međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog kaznenog prava. Podupirat ćemo Vijeće UN-a za ljudska prava i poticati najširu prihvaćenost nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda i Međunarodnog suda pravde.

Razvoj: Na granicama globalno reguliranih pitanja moraju se dalje razviti pravila za osiguranje sigurnosti i održivog pristupa globalnim zajedničkim dobrima. EU će biti kibersudionik okrenut budućnosti, koji će štititi našu ključnu imovinu i vrijednosti u digitalnom svijetu, osobito promicanjem slobodnog i sigurnog globalnog interneta. Uključit ćemo se u kiberdiplomaciju i izgradnju kapaciteta s našim partnerima te nastojati postići sporazume o odgovornom ponašanju država u kiberprostoru na temelju postojećeg međunarodnog prava. Podržavat ćemo multilateralno digitalno upravljanje i okvir globalne suradnje u području kibersigurnosti, poštujući slobodan protok informacija. U svemiru ćemo promicati samostalnost i sigurnost naših usluga iz svemira i raditi na načelima za odgovorno ponašanje u vezi sa svemirom, koja bi mogla dovesti do usvajanja međunarodnog dobrovoljnog kodeksa ponašanja. U području energetike poticat ćemo multilateralne mehanizme s ciljem osiguranja održivih energetske modela i razvojem naših vlastitih održivih politika i produbljivanjem dijaloga s najvećim potrošačima i proizvođačima energije. U području zdravstva radit ćemo na učinkovitijoj prevenciji, otkrivanju i odgovorima na globalne pandemije. Globalna pravila potrebna su i u područjima poput biotehnologije, umjetne inteligencije, robotike i zrakoplovnih sustava na daljinsko upravljanje kako bi se izbjegli s njima povezani sigurnosni rizici i iskoristile njihove gospodarske koristi. U svim takvim pitanjima EU će promicati razmjene s relevantnim multilateralnim forumima kako bi pomogao u predvođenju razvoja pravila i gradio partnerstva na granicama globalno reguliranih pitanja.

Partnerstva: EU će u globalnom upravljanju predvoditi primjerom. Međutim, to ne može ostvariti sam. EU će djelovati tako da oblikuje dnevni red, povezuje, koordinira i olakšava djelovanje u umreženom skupu sudionika. Sklapat će partnerstva s državama i organizacijama, ali i s privatnim sektorom i civilnim društvom. U velikoj većini pitanja globalnog upravljanja radit ćemo s UN-om koji predstavlja okvir multilateralnog sustava i glavni je partner Unije, s drugim glavnim partnerima poput SAD-a, s regionalnim organizacijama i s strateškim partnerima istomišljenicima u Aziji, Africi i Sjevernoj i Južnoj Americi. EU će ulagati i u ključne nedržavne aktere, osobito u civilno društvo. Unatoč sve većoj represiji globalno civilno društvo raste i potiče nove vrste aktivizma. EU će poboljšati sredstva za zaštitu i osnaživanje dionika civilnog društva, osobito branitelja ljudskih prava, podržavajući dinamično civilno društvo širom svijeta.

Načini učinkovitog globalnog upravljanja mogu biti različiti. U području kibernetičke sigurnosti globalno upravljanje temelji se na progresivnom savezu između država, međunarodnih organizacija, industrije, civilnog društva i tehničkih stručnjaka. U području pomorskog multilateralizma EU će surađivati s UN-om i njegovim specijaliziranim agencijama, NATO-om, našim strateškim partnerima i ASEAN-om. U području humanitarnog djelovanja, održivog razvoja i klimatskih promjena EU će biti partner UN-a i skupine G20, kao i novih donatora, civilnog društva i privatnog sektora. U području borbe protiv terorizma ojačat ćemo dijalog s UN-om, a istovremeno ćemo raditi na širokim partnerstvima s državama, regionalnim organizacijama, civilnim društvom i privatnim sektorom u odnosu na pitanja poput borbe protiv nasilnog ekstremizma i financiranja terorizma.

4. OD VIZIJE DO DJELOVANJA

Nastavit ćemo s radom na prioritetnim područjima, dosljedno i koordinirano, koristeći se našim iznimnim mrežama, našom gospodarskom snagom i svim alatima koji su nam na raspolaganju. Međutim, kako bismo ispunili svoje ciljeve moramo zajednički ulagati u vjerodostojnu i povezanu Uniju koja odgovara potrebama.

Vjerodostojna Unija

Za odgovornu suradnju s ostatkom svijeta ključna je vjerodostojnost. Vjerodostojnost EU temelji se na našem jedinstvu, našim brojnim dostignućima, našoj trajnoj snazi privlačenja, učinkovitosti i dosljednosti naših politika te na pridržavanju naših vlastitih vrijednosti. Za jaču Uniju potrebno je ulaganje u sve dimenzije vanjske politike, od istraživanja i klime do infrastrukture i mobilnosti, od trgovine i sankcija do diplomacije i razvoja.

U ovom krhkom svijetu nije dovoljna meka sila: moramo povećati vjerodostojnost u području sigurnosti i obrane. S ciljem odgovora na vanjske krize, razvoja kapaciteta naših partnera i zaštite Europe, države članice moraju dovoljnu razinu rashoda usmjeriti u obranu, na najbolji način iskoristiti resurse i ispuniti zajedničku obvezu da 20 % proračuna za obranu bude određeno za nabavu opreme i istraživanje i tehnologiju. Sposobnosti bi trebalo razvijati uz maksimalnu interoperabilnost i konvergenciju te bi one trebale, ako je to moguće, biti dostupne kao potpora EU-u, NATO-u i ostalim multinacionalnim naporima. Sektorskom strategijom, o kojoj će se dogovoriti Vijeće, trebalo bi dodatno odrediti civilno-vojnu razinu ambicije, zadatke, zahtjeve i prioritete u odnosu na sposobnosti koji proizlaze iz ove strategije; neke od tih područja već se može istaknuti u skladu s obvezama koje je preuzelo Europsko vijeće.

Kao prvo, europska sigurnost temelji se na boljoj i zajedničkoj ocjeni unutarnjih i vanjskih prijetnji i izazova. Europljani moraju poboljšati praćenje i kontrolu tokova sa sigurnosnim implikacijama. Za to je potrebno ulaganje u obavještajne, nadzorne i izviđačke kapacitete, između ostalog u daljinski upravljane zrakoplovne sustave, satelitske komunikacije i samostalan pristup svemiru i stalno promatranje Zemlje. Što se tiče borbe protiv terorizma, države članice moraju provesti zakonodavstvo u odnosu na eksplozive, vatrena oružja i evidenciju podataka o putnicima te ulagati u sposobnosti otkrivanja i prekograničnog praćenja oružja. Kao drugo, Europljani moraju ulagati u digitalne sposobnosti kako bi osigurali podatke, mreže i ključnu infrastrukturu unutar europskog digitalnog prostora. Kako bi povećali otpornost moramo razviti sposobnosti u području pouzdanih digitalnih usluga i proizvoda te kibernetičkih tehnologija. Programima suradničkog istraživanja i razvoja, obuke, vježbe i nabave poticati ćemo snažnije ulaganje i vještine diljem država članica. Kao treće, u odnosu na napredne vojne sposobnosti, državama članicama bit će potrebna sva osnovna oprema kako bi mogle odgovoriti na vanjske krize i zadržati sigurnost u Europi. To znači da bi trebalo imati cijeli spektar sposobnosti: na zemlji, u zraku, u svemiru i na moru, uključujući strateške davatelje.

Države članice će, kako bi stekle i održale te sposobnosti, trebati stalno surađivati u području obrane. Države članice i dalje su suverene pri donošenju odluka u području obrane; međutim programi obrane koji su usmjereni isključivo na samu državu članicu nisu dovoljni za rješavanje pitanja nedostatka sposobnosti. Još smo daleko od ostvarenja zajedničkih referentnih mjerila, među ostalim u odnosu na 35 % ukupne potrošnje za opremu u okviru zajedničke nabave. Dobrovoljan pristup suradnji u području obrane mora se očitovati kroz stvarnu predanost. Godišnjim koordiniranim postupkom preispitivanja na razini EU-a kojim se raspravlja o planovima za vojnu potrošnju mogla bi se provesti veća usklađenost u planiranju obrane i razvoju sposobnosti. To bi se trebalo odvijati u punoj usklađenosti s postupkom obrambenog planiranja NATO-a. Europska obrambena agencija (EDA) ima ključnu ulogu u jačanju plana za razvoj sposobnosti i posredničkom djelovanju između država članica i Komisije te pružanju potpore državama članicama u razvoju sposobnosti koje proizlaze iz političkih ciljeva navedenih u ovoj Strategiji.

Sustavno će se poticati suradnja u području obrane među državama članicama. Redovitom ocjenom referentnih mjerila EDA-e može se stvoriti pozitivan uzajamni pritisak među državama članicama. Ključno je da će financiranje EU-a za istraživanje i tehnologiju u području obrane, koje će se vidjeti prvo tijekom preispitivanja u sredini programskog razdoblja Višegodišnjeg financijskog okvira, a nakon toga u punopravnom programu u okviru sljedećeg proračunskog ciklusa, pokazati neophodnim za razvoj obrambenih sposobnosti koje su Europi potrebne.

Održiva, inovativna i konkurentna europska obrambena industrija ključna je za stratešku autonomiju Europe i za vjerodostojan ZSOP. Njome se također mogu potaknuti rast i stvaranje radnih mjesta. Za čvrstu europsku obranu tehnološkoj i industrijskoj osnovi potrebno je pošteno i transparentno unutarnje tržište koje funkcionira, sigurnost opskrbe i strukturirani dijalog s industrijama koje su relevantne za područje obrane. Osim toga, osiguravanjem sudjelovanja malih i srednjih poduzeća (MSP) u sektoru obrane mogu se povećati inovacije i ulaganje u vojne tehnologije budućnosti.

Unija koja odgovara potrebama

Živimo u svijetu predvidljive nepredvidivosti. Stoga ćemo se pripremiti na brži i fleksibilniji odgovor na nepoznato koje je pred nama. Za Uniju koja još više odgovara potrebama traži se promjena. Promjenu trebamo u diplomaciji, ZSOP-u i razvoju te ulaganju u bazu znanja na kojoj se temelji naše vanjsko djelovanje.

Kao prvo, naše diplomatsko djelovanje mora se u potpunosti temeljiti na Ugovoru iz Lisabona. Vanjska politika EU-a nije samostalna izvedba: radi se o orkestru koji svira na temelju iste partiture. Naša je različitost ogromna prednost, pod uvjetom da smo ujedinjeni i da radimo na usklađeni način. Suradnjom među državama članicama možemo pojačati naš angažman diljem svijeta. Visoki predstavnik (VP), u sklopu odgovornosti Vijeća, može pozvati države članice, ili skupinu država članica, koje žele i mogu doprinijeti da provedu dogovorena stajališta Vijeća. VP će detaljno izvješćivati Vijeće i osigurati dosljednost s dogovorenim politikama EU-a.

Kao drugo, ZSOP mora postati brži i učinkovitiji. Europljani moraju biti spremni na brzi odgovor na krize poštujući u potpunosti Povelju UN-a. Kako bi se to ostvarilo, države članice trebaju ojačati mogućnost razmještanja i interoperabilnost svojih snaga s pomoću obuke i vježbi. Moramo razviti sposobnost brzog odgovora rješavajući postupovne, financijske i političke prepreke kojima se sprečava razmještanje borbenih skupina, ometa okupljanje snaga i smanjuje učinkovitost vojnih operacija ZSOP-a. Istovremeno moramo dodatno razvijati naše civilne misije, zaštitni znak ZSOP-a, potičući okupljanje snaga, ubrzavajući razmještanje i pružajući odgovarajuću obuku na temelju programa obuke na razini EU-a. Za ZSOP koji odgovara potrebama također je potrebno pojednostavnjenje naše institucijske strukture. Moramo ojačati strukture operativnog planiranja i upravljanja te izgraditi bliže veze među civilnim i vojnim strukturama i misijama, imajući na umu da one mogu biti razmještene na istom području. U tom bi području trebalo ispitati mogućnost pojačane suradnje među državama članicama. U slučaju njezina uspjeha i ponavljanja moglo bi doći do strukturiranijeg oblika suradnje, koristeći se u potpunosti mogućnostima iz Ugovora iz Lisabona.

Kao treće, razvojna politika postat će fleksibilnija i usklađena s našim strateškim prioritetima. Ponovno potvrđujemo zajedničku obvezu postizanja cilja od 0,7 % BND-a za službenu razvojnu pomoć u skladu s načelima DAC-a. Razvojni fondovi moraju biti stabilni, međutim dugotrajnim programskim ciklusima ograničava se pravovremena upotreba pomoći EU-a te se može smanjiti naša vidljivost i učinak. Dostupnost ograničenih iznosa za aktivnosti na terenu, posebno za sprečavanje sukoba i potporu civilnom društvu trebala bi biti fleksibilnija. U okviru Komisije financijski instrumenti će postati fleksibilniji, čime će se omogućiti da se upotreba neupotrijebljenih sredstava određene godine prenese na sljedeće godine s ciljem odgovora na krizu. Time će se također pomoći popuniti praznine između financijskih instrumenata i proračunskih naslova. Istovremeno je došlo vrijeme da se razmotri smanjenje broja instrumenata, kako bi se pojačala naša dosljednost i fleksibilnost te istovremeno povećao ukupni iznos namijenjen razvoju.

Vanjsko djelovanje koje odgovara potrebama mora se temeljiti na jakoj bazi znanja. Pristupi kojima je cilj otpornost, sprečavanje sukoba i rješavanje zahtijevaju bolju informiranost o stanju. EU će ulagati u ESVD i vršiti bolju koordinaciju institucija i država članica. Stavljanje naših različitih nacionalnih kultura u službu zajedničkih interesa predstavlja izazov, ali krug dostupnih nam talenata nenadmašan je. Kako bismo od toga imali najveću moguću korist ulagat ćemo u ljude, posebno na terenu. To podrazumijeva opremanje naših delegacija potrebnom stručnošću, među ostalim u odnosu na sektorska pitanja i na lokalnim jezicima, vrednujući iskustvo u regiji i u vezi s njom, jačajući političke odjele u delegacijama i potičući operativno osoblje da više koriste svoju stručnost u političkom smislu. To podrazumijeva veće sudjelovanje žena u izradi vanjske politike. To znači ulaganje u Sustav EU-a za rano upozoravanje na sukobe te da se svakim našim vanjskim angažmanom vodi računa o sukobima te pravima. Također ćemo provoditi bolju razmjenu informacija i zajedničko izvješćivanje, analizu i planiranje odgovora između veleposlanstava država članica, delegacija EU-a, službi Komisije, posebnih predstavnika EU-a i misija ZSOP-a. Poticati ćemo interakciju na zajedničku korist s regionalnim i međunarodnim organizacijama, civilnim društvom, akademskom zajednicom, skupinama za strateško promišljanje i privatnim sektorom. To ćemo napraviti i na tradicionalan način, dijalogom, suradnjom i potporom, i na inovativan način, razmjenom, uključenim osobljem i zajedničkim objektima, iskorištavanjem znanja i kreativnosti unutar našeg sustava.

Povezana Unija

Konačno, naše vanjsko djelovanje postat će jače povezano. Tijekom godina poduzeti su važni koraci prema ostvarenju tog cilja koji uključuju inovacije u institucijama poput uvođenja funkcije Visokog predstavnika, koji je ujedno i potpredsjednik Europske komisije, te Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD). Snažan ESVD koji djeluje u suradnji s ostalim institucijama EU-a okosnica je dosljedne uloge EU-a u svijetu. Napori poduzeti za postizanje dosljednosti uključuju i inovacije poput „sveobuhvatnog pristupa sukobima i krizama” i zajedničku izradu programa u području razvoja, koji se moraju dodatno ojačati. Nova područja našeg povezanog vanjskog djelovanja su energetska, kulturna i gospodarska diplomacija.

Kako bi Unija postala uspješnija, gospodarski prioriteti trebaju se odrediti u odnosu na sve zemlje i regije te integrirati u vanjske dimenzije svih unutarnjih politika. Uspješnija Unija zahtijeva bolju koordinaciju između EU-a i država članica te EIB-a i privatnog sektora. Ciljevima održivog razvoja također se pruža prilika za poticanje takve dosljednosti. Njihovom provedbom ostvarit će se dosljednost između vanjskih i unutarnjih dimenzija naših politika te u financijskim instrumentima. To nam omogućuje da razvijemo nove načine za kombiniranje bespovratnih sredstava, zajmova i javno-privatnih partnerstava. Ciljevima održivog razvoja potiče se i širenje i primjena načela usklađenosti politika u interesu razvoja na druga područja politika te zajedničko analiziranje i djelovanje u službama Komisije, institucijama i državama članicama.

Moramo postati jače povezani u unutarnjim i vanjskim politikama. Pitanje migracija, primjerice, zahtijeva uravnoteženu kombinaciju politika kojima se ne krše ljudska prava kako bi se uredilo upravljanje migracijskim tokovima i riješili strukturni uzroci. To znači prevladavanje fragmentacije vanjskih politika povezanih s migracijama. Konkretno, stvorit ćemo snažnije veze između napora u pogledu humanitarnog rada i razvoja zajedničkom analizom rizika te višegodišnjim programima i financiranjem. Usto ćemo različite vanjske politike i instrumente, od diplomacije i ZSOP-a do razvoja i klime, prilagoditi u odnosu na pitanje migracija i osigurati njihovu usklađenost s unutarnjim politikama i instrumentima koji se odnose na upravljanje granicama, domovinsku sigurnost, azil, zapošljavanje, kulturu i obrazovanje.

Što se tiče pitanja sigurnosti, terorizam, hibridne prijetnje i organizirani kriminal ne poznaju granice. To zahtijeva snažnije institucijske veze između našeg vanjskog djelovanja i unutarnjeg područja slobode, sigurnosti i pravde. Veze će se ojačati zajedničkim sastancima Vijeća i zajedničkim radnim skupinama ESVD-a i Komisije. Obrambenu politiku također treba bolje povezati s politikama koje obuhvaćaju unutarnje tržište, industriju i svemir. I naponi država članica trebali bi biti jače povezani, tj. mora se pojačati suradnja između naših službi za provedbu zakona te pravosudnih i obavještajnih službi. Moramo potpuno iskoristiti potencijal Europol-a i Eurojusta te pružiti jaču potporu Obavještajnom centru EU-a. Moramo prenositi i koordinirati obavještajne podatke iz europskih baza podataka te iskoristiti informacijske i telekomunikacijske tehnologije, uključujući i analize velikih količina podataka, kako bismo postigli bolju informiranost o stanju. Našim građanima potrebna je bolja zaštita i u trećim zemljama osigurana zajedničkim planovima za nepredviđene događaje i vježbama za odgovor na krizu među državama članicama.

Moramo postati jače povezani u našim sigurnosnim i razvojnim politikama. Misije za izgradnju kapaciteta ZSOP-a moraju se koordinirati sa sigurnosnim sektorom i radom u pogledu vladavine prava koji obavlja Komisija. Izgradnja kapaciteta za sigurnost i razvoj može biti ključna za osnaživanje partnera u pogledu sprečavanja kriza i odgovora na krize te će joj morati biti pružena financijska pomoć EU-a. Našom mirovnom politikom mora se olakšati i prijelaz s kratkotrajnog upravljanja krizama na dugoročnu izgradnju mira kako bi se izbjegla praznina tijekom ciklusa sukoba. Dugoročan rad na preventivnom miru, otpornosti i ljudskim pravima mora biti povezan s odgovorom na krize putem humanitarne pomoći, ZSOP-a, sankcija i diplomacije.

Konačno, sustavno ćemo uključiti ljudska prava i rodna pitanja diljem sektora politike i institucija kao i omogućiti bolju koordinaciju u vezi s digitalnim pitanjima. U Komisiji i ESVD-u potrebna je veća razina osviještenosti i stručnosti u vezi s tim pitanjima. Bolja koordinacija među institucijama također bi doprinijela dosljednosti i širenju najbolje prakse, što bi nam pomoglo u izgradnji snažnije Unije i otpornijeg, mirnog i održivog svijeta.

Daljnji koraci

Ova strategija temelji se na viziji i ambiciji za stvaranje snažnije Unije, voljne i sposobne za poboljšavanje situacije njezinih građana, ali i situacije u svijetu. Sada to brzo moramo pretvoriti u djelo. Prvo ćemo preispitati postojeće sektorske strategije te osmisliti i provesti nove tematske ili zemljopisne strategije u skladu s političkim prioritetima ove Strategije. Taj rad mora početi s jasno utvrđenim procedurama i vremenskim okvirima o kojima će se hitno dogovoriti svi relevantni sudionici. Drugo, sama Globalna strategija EU-a zahtijevat će periodično preispitivanje u savjetovanju s Vijećem, Komisijom i Europskim parlamentom. Svake godine razmotrit ćemo stanje Strategije i istaknuti gdje je potrebna dodatna provedba. Konačno, novi proces strateškog promišljanja pokrenut će se čim EU i njegove države članice ocijene da je to potrebno kako bi Unija mogla učinkovito djelovati u ovo doba. Naši građani zaslužuju istinsku Uniju u kojoj se promiču naši zajednički interesi odgovornim djelovanjem i u partnerstvu s drugima.